

Suvestinė redakcija nuo 2023-02-03

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2011, Nr. [49-2410](#), i. k. 11111NDISAK000T1-53

Nauja redakcija nuo 2020-01-16:

Nr. [T1-6](#), 2020-01-15, paskelbta TAR 2020-01-15, i. k. 2020-00586

**NARKOTIKŲ, TABAKO IR ALKOHOLIO KONTROLĖS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL KEITIMOSI INFORMACIJA APIE NAUJAS PSICHOAKTYVIAŠIAS
MEDŽIAGAS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2011 m. balandžio 20 d. Nr. T1-53

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 70¹ straipsnio 2 dalies 5 ir 8 punktais bei Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. vasario 23 d. nutarimu Nr. 244 „Dėl Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento nuostatų patvirtinimo“, 9.9, 10.23, 10.24 ir 10.24¹ papunkčiais,

t v i r t i n u Keitimosi informacija apie naujas psichoaktyviasias medžiagas tvarkos aprašą (pridedama).

DIREKTORIUS

ZENIUS MARTINKUS

PATVIRTINTA

Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės
departamento direktoriaus

2011 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. T1-53

(Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės
departamento direktoriaus

2020 m. gruodžio 11 d. įsakymo Nr. T1-137
redakcija)

KEITIMOSI INFORMACIJA APIE NAUJAS PSICHOAKTYVIAŠIAS MEDŽIAGAS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Keitimosi informacija apie naujas psichoaktyviasias medžiagas tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja informacijos apie naujas psichoaktyviasias medžiagas teikimą Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentui (toliau – Departamentas), nustato institucijas, dalyvaujančias keičiantis šia informacija, reglamentuoja informacijos apie naujas psichoaktyviasias medžiagas rinkimą ir naudojimą bei šios informacijos tolesnį perdavimą kompetentingoms institucijoms ir Europos Sąjungos institucijoms.

2. Keitimosi informacija apie naujas psichoaktyviasias medžiagas tikslas – greitas informacijos apie naujų psichoaktyviųjų medžiagų nustatymą tyrimų laboratorijose, tokių medžiagų sulaikymą, gamybą, prekybą jomis ir jų vartojimą, įskaitant papildomą informaciją apie galimą jų naudojimą medicinos tikslais, gavimas ir perdavimas, siekiant įvertinti naujų psichoaktyviųjų medžiagų sukiamą riziką visuomenės sveikatai ir nustatyti kontrolės priemones.

3. Apraše naudojamos sąvokos atitinka 1961 metų Bendrojoje narkotinių medžiagų konvencijoje, 1971 metų Psichotropinių medžiagų konvencijoje, Europos Parlamento ir Tarybos 2017 m. lapkričio 15 d. direktyvoje (ES) 2017/2103 kuria, siekiant į termino „narkotikas“ apibrėžtį įtraukti naujų psichoaktyviųjų medžiagų, iš dalies keičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2004/757/TVR ir kuria panaikinamas Tarybos sprendimas 2005/387/TVR (OL 2017 L 305, p. 12) (toliau – Direktyva (ES) 2017/2103), Europos Parlamento ir Tarybos 2017 lapkričio 15 d. reglamente (ES) 2017/2101 kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1920/2006, kiek tai susiję su keitimusi informacija apie naujas psichoaktyviasias medžiagas, ankstyvojo perspėjimo apie jas sistema ir jų keliamos rizikos vertinimo procedūra (OL 2017 L 305, p. 1) (toliau – Reglamentas (ES) 2017/2101) ir Lietuvos Respublikos narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatyme apibrėžtas sąvokas.

II SKYRIUS INFORMACIJOS GAVIMAS IR TEIKIMAS

4. Departamentas organizuoja ir koordinuoja keitimasi informacija apie naujas psichoaktyviasias medžiagas Lietuvos Respublikos mastu, vadovaudamasis Direktyva (ES) 2017/2103 ir Reglamentu (ES) 2017/2101.

5. Informaciją apie naujas psichoaktyviasias medžiagas iš Departamento direktoriaus nustatyta tvarka gauna ir Departamentui pagal savo kompetenciją renka ir teikia šios valstybės institucijos:

- 5.1. Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos;
- 5.2. Valstybinė teismo medicinos tarnyba;
- 5.3. Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos;
- 5.4. Lietuvos teismo ekspertizės centras;
- 5.5. Kalėjimų departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos;
- 5.6. Valstybinė vaistų kontrolės tarnyba prie Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos;
- 5.7. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija;
- 5.8. Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba;
- 5.9. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba;
- 5.10. Lietuvos antidopingo agentūra;
- 5.11. ŽIV ir AIDS paveiktų moterų bei jų artimųjų asociacija „Demetra“;
- 5.12. Respublikinis priklausomybės ligų centras;
- 5.13. Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras.

Punkto pakeitimai:

Nr. [T1-8](#), 2023-02-02, paskelbta TAR 2023-02-02, i. k. 2023-01901

6. Aprašo 5 punkte nurodytų valstybės institucijų vadovai paskiria kontaktinius asmenis ar padalinį, atsakingą už informacijos apie naujas psichoaktyviasias medžiagas iš Departamento priėmimą ir teikimą Departamentui, ir raštu apie tai informuoja Departamentą, taip pat nedelsiant informuoja raštu, jei kontaktinis asmuo ar padalinys yra pakeičiamas.

7. Institucijos, nurodytos Aprašo 5 punkte, turinčios informacijos apie nustatytą naują psichoaktyviąją medžiagą, ją Departamentui teikia nedelsdamos, bet ne vėliau kaip per 14 dienų nuo tokios informacijos gavimo, pateikdamos užpildytą Pranešimą apie naują psichoaktyviąją medžiagą (1 priedas) arba Pranešimą apie mirties ar apsinuodijimo atvejį nuo naujos psichoaktyviosios medžiagos (2 priedas). Tokiu atveju institucijos teikia informaciją, tik jei nauja psichoaktyvioji medžiaga Lietuvoje buvo nustatyta pirmą kartą ir apie tai institucijos nebuvo informavusios Departamento anksčiau.

8. Aprašo 5.1. – 5.4. papunkčiuose nurodytos institucijos pagal kompetenciją teikia informaciją Departamentui apie visas per pirmo bei antro pusmečio ataskaitiniais laikotarpiais nustatytas naujas psichoaktyviasias medžiagas ne vėliau kaip per 30 dienų ataskaitiniam laikotarpiui pasibaigus. Informacija Departamentui teikiama (elektroniniu paštu) užpildant Departamento pateiktas formas vadovaujantis Reglamentu (ES) 2017/2101 ir Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centro reikalavimais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [T1-8](#), 2023-02-02, paskelbta TAR 2023-02-02, i. k. 2023-01901

III SKYRIUS

INFORMACIJOS TEIKIMAS, PRIĖMIMAS IR PERDAVIMAS EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJOMS

9. Departamentas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 70¹ straipsnio 2 dalies 5 ir 8 punktais, teikia, priima ir perduoda informaciją apie naujas psichoaktyvias medžiagas per Europos narkotikų ir narkomanijos informacinio tinklo Ankstyvojo perspėjimo sistemą (*angl.* Early warning system, toliau – EWS).

Punkto pakeitimai:

Nr. [T1-8](#), 2023-02-02, paskelbta TAR 2023-02-02, i. k. 2023-01901

10. Informaciją apie pirmą kartą nustatytą naują psichoaktyviąją medžiagą bei informaciją apie visas per pirmo pusmečio bei antro pusmečio ataskaitiniais laikotarpiais nustatytas naujas psichoaktyvias medžiagas, Departamentas registruoja, analizuoja ir apibendrina. Apibendrintą informaciją teikia Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centrui, laikydamasis Direktyvoje (ES) 2017/2103 ir Reglamente (ES) 2017/2101 nustatytų reikalavimų.

11. Departamentas bei Aprašo 5 punkte nurodytos valstybės institucijos, informaciją apie naujas psichoaktyvias medžiagas renka, naudoja ir teikia, nepažeisdamos Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nuostatų.

IV SKYRIUS

GAUTOS INFORMACIJOS TOLESNIS NAUDOJIMAS

12. Departamentas informaciją, gautą per EWS, registruoja ir apibendrina. Apibendrintą informaciją Departamentas teikia Aprašo 5 punkte nurodytoms bei kitoms suinteresuotoms valstybės ir savivaldybės institucijoms bei viešosioms įstaigoms.

13. Visuomenei aktualią informaciją Departamentas pateikia visuomenės informavimo priemonėmis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [T1-8](#), 2023-02-02, paskelbta TAR 2023-02-02, i. k. 2023-01901

14. Departamentas vertina gautą informaciją apie naujas psichoaktyvias medžiagas ir teikia pasiūlymus dėl jų įtraukimo į Narkotinių ir psichotropinių medžiagų sąrašus.

Priedo pakeitimai:

Nr. [T1-137](#), 2020-12-11, paskelbta TAR 2020-12-11, i. k. 2020-27044

Keitimosi informacija apie naujas
psichoaktyvias medžiagas
tvarkos aprašo
1 priedas

(Pranešimo apie naują psichoaktyviąją medžiagą forma)

(informaciją pateikusios institucijos pavadinimas)

(juridinio asmens buveinė, kodas, telefono, fakso numeriai, el. paštas)

Narkotikų, tabako ir alkoholio
kontrolės departamentui

PRANEŠIMAS
APIE NAUJĄ PSICHOAKTYVIĄJĄ MEDŽIAGĄ
20__ - __ - __ Nr. _____

(sudarymo vieta)

Užpildymo data: 20__ - __ - __	Pranešanti institucija (pažymėti ☒): Kriminalistinių tyrimų centras ☐ Lietuvos teismo ekspertizės centras ☐ Muitinės laboratorija ☐ Kita (įrašyti): ☐
1. Cheminis apibūdinimas (įrašyti) - Cheminis medžiagos pavadinimas (jeigu yra ir tarptautinis nepatentuotas pavadinimas, CAS numeris): - Kiti pavadinimai (pavadinimai, kuriais nauja psichoaktyvioji medžiaga yra žinoma): Kitos mėginyje nustatytos psichoaktyviosios medžiagos (jeigu nustatyta, nurodyti pavadinimą ir <u>kiekį/koncentraciją</u>):	
2. Sulaikymo aplinkybės (įrašyti) - Sulaikymas (-ai) (atvejų skaičius, vnt.): - Sulaikytas kiekis (g, kg, ml, l, vnt.): - Sulaikanti institucija: - Data: - Vieta:	
3. Nustatymo aplinkybės (įrašyti) - Nustatanti institucija: - Data: - Vieta:	

Nustatytas grynas medžiagos kiekis (g, kg, ml, l, vnt.):	
4. Fizinis apibūdinimas (pažymėti ☒ ir įrašyti):	
☐ Milteliai ☐ Tabletės ☐ Kapsulės ☐ Skystis ☐ Lapeliai/markutės ☐ Kita (įrašyti):	- Spalva (įrašyti): - Svoris (įrašyti): - Diametras (įrašyti): - Forma (įrašyti): - Logotipas (įrašyti): - Kita papildoma informacija (įrašyti):
5. Aplinkybės (pažymėti ☒):	
☐ Gabenimas ☐ Gamyba ☐ Platinimas ☐ Vartojimas ☐ Laikymas - Medžiagos kilmės šalis (įrašyti): - Medžiagos paskirties šalis (įrašyti):	<u>Gabenimo atveju</u> (pažymėti ☒): ☐ Didelio masto ☐ Nedidelio masto ☐ Nėra informacijos ☐ Šalies viduje ☐ Tarptautinis gabenimas Ar buvo nustatytas organizuotas nusikalstamumas: ☐ Taip ☐ Ne
	<u>Gamybos atveju</u> (pažymėti ☒): ☐ Didelio masto ☐ Nedidelio masto ☐ Nėra informacijos Ar buvo nustatytas organizuotas nusikalstamumas: ☐ Taip ☐ Ne
	<u>Platinimo atveju</u> (pažymėti ☒): ☐ Didelio masto ☐ Nedidelio masto ☐ Nėra informacijos Ar buvo nustatytas organizuotas nusikalstamumas: ☐ Taip ☐ Ne
6. Kita informacija (įrašyti):	
- Kaina (mažmeninė/didmeninė): - Prekursoriai: - Vartojimo būdai: - Kiti žinomi panaudojimo būdai (medicinos, pramonės tikslams ir pan.): - Poveikis sveikatai: - Vartojimo būdai: - Vartotojų grupė: - Galima rizika asmens sveikatai: - Galima rizika socialinei ir ekonominei aplinkai:	

(vadovo pareigų pavadinimas)	(parašas)	(vardas ir pavardė)
(rengėjo vardas, pavardė, telefonas)		

Keitimosi informacija apie naujas
psichoaktyviasias medžiagas
tvarkos aprašo
2 priedas

(Pranešimo apie naują psichoaktyviąją medžiagą forma)

(informaciją pateikusios institucijos pavadinimas)

(juridinio asmens buveinė, kodas, telefono, fakso numeriai, el. paštas)

Narkotikų, tabako ir alkoholio
kontrolės departamentui

PRANEŠIMAS
APIE MIRTIES AR APSINUODIJIMO ATVEJĮ NUO NAUJOS
PSICHOAKTYVIOSIOS MEDŽIAGOS

20__ - __ - __ Nr. _____

(sudarymo vieta)

Užpildymo data: 20__ - __ - __	Pranešanti institucija (įrašyti): Valstybinė teismo medicinos tarnyba ☐ Valstybinė vaistų kontrolės tarnyba ☐ Lietuvos teismo ekspertizės centras ☐ Kita (įrašyti): ☐
<u>Bendroji informacija</u> - Įvykio data (jei tiksli nežinoma, įrašykite apytikslę): - Įvykio vieta (jei tiksli nežinoma, įrašykite apytikslę): - Įvykio pobūdis (pažymėti ☒): ☐ Mirtis ☐ Nemirtinas apsinuodijimas - Paciento lytis (pažymėti ☒): ☐ Vyras ☐ Moteris ☐ Nėra informacijos - Paciento amžius arba gimimo metai (įrašyti): - Kita turima informacija (įrašyti):	
<u>Nustatymo aplinkybės</u> (pažymėti ☒ arba įrašyti) 1. Ar cheminės medžiagos (-ų) poveikis buvo analitiškai patvirtintas iš biologinio mėginio, paimto (-ų) iš paciento? ☐ Taip ☐ Ne (pereikite prie 3 kls.) ☐ Nėra informacijos 1.1. Ar iš paciento paimto biologinio (-ių) mėginio (-ų) analizė patvirtino ir kitų cheminių medžiagų ar vaistų poveikį? ☐ Taip ☐ Ne ☐ Nėra informacijos	

2. Įrašykite medžiagos (-ų), paimtos (-ų) iš paciento, mėginio analizės rezultatus:

2.1. Mėginyje rastos medžiagos kiekis (mg, g, ml):

2.2. Kitų rastų medžiagų kiekiai (mg, g, ml):

2.3. Mėginyje rastos medžiagos pavadinimas:

2.4. Kitų rastų medžiagų pavadinimai:

2.5. Biologinė medžiaga, kurioje cheminė medžiaga (-os) nustatyta (pvz., kraujas, šlapimas):

☐ Kraujas ☐ Šlapimas ☐ Kita (*įrašyti*):

2.6. Nurodykite ar mėginys (-ai) paimtas iš gyvo ar iš mirusio asmens:

☐ Iš gyvo asmens ☐ Iš mirusio asmens ☐ Nėra informacijos

2.7. Nurodykite mėginio ėmimo vietą (pvz., šlaunikaulis) (*įrašyti*):

2.8. Nurodykite mėginio (-ių) analizės metodą (-us) (*įrašyti*):

3. Ar asmuo vartojo medžiagas ar vaistus, kurie nebuvo analitiškai patvirtinti biologiniame mėginyje (-iuose)?

☐ Taip ☐ Ne ☐ Nėra informacijos

Jeigu „Taip“ įrašykite:

3.1. Kokias medžiagas asmuo vartojo:

3.2. Kokį kiekį medžiagos asmuo vartojo (mg, ml, vnt.):

3.3. Kokiu būdu asmuo vartojo medžiagas:

☐ Per burną ☐ Per nosį įkvepiant ☐ Intraveniškai

☐ Nėra informacijos ☐ Kita (*įrašyti*):

3.4. Kokios fizinės formos medžiagą (-as) vartojo asmuo?

☐ Milteliai ☐ Tabletės ☐ Kapsulės

☐ Skystis ☐ Nėra informacijos ☐ Kita (*įrašyti*):

3.5. Ar buvo paimtas medžiagos (-ų), kurią (-ias) vartojo asmuo, mėginys?

☐ Taip ☐ Ne ☐ Nėra informacijos

3.5.1. Jeigu „Taip“, kas buvo nustatyta paimtos medžiagos (-ų) mėginyje ir kokios koncentracijos (*įrašyti*):

3.6. Iš kur asmuo įsigijo medžiagą (-as), kurią vartojo?

☐ Pirko internetu ☐ Iš draugų/pažįstamų ☐ Iš narkotikų prekeivio

☐ Nėra informacijos ☐ Kita (*įrašyti*):

4. Jeigu asmuo mirė, ar buvo nustatyta mirties priežastis?

☐ Taip ☐ Ne ☐ Nėra informacijos

4.1. Jeigu „Taip“, *įrašykite* mirties priežastį:

5. Jeigu asmuo nemirė (t. y. nemirtinas apsinuodijimas), kodėl įvykis buvo laikomas svarbiu:

- ☐ Kilo pavojus gyvybei
- ☐ Nebuvo pavojaus gyvybei, tačiau būtinas gydymas ligoninėje
- ☐ Dėl nuolatinės ar reikšmingos negalios
- ☐ Nėra informacijos
- ☐ Kita (*įrašyti*):

6. Jeigu asmuo nemirė (t. y. nemirtinas apsinuodijimas), kokios buvo šio įvykio pasekmės pacientui:

- ☐ Visiškai pasveiko
- ☐ Pasveiko, tačiau liko pasekmės (*įrašyti kokios*):
- ☐ Nepasveiko, dar sveiksta
- ☐ Nėra informacijos
- ☐ Kita (*įrašyti*):

Įvykio aplinkybės (*įrašyti*)

- Apibūdinkite įvykį kuo daugiau, įskaitant simptomus ir klinikinius požymius;
- Įtraukite susijusius tyrimus ir laboratorinius duomenis;
- Išvardykite bet koki gydymą ligoninėje, įskaitant paskirtus vaistus ir dozes;

*Įrašyti**:

*Jei informacijos nėra, įrašykite „Nėra informacijos“.

Papildoma informacija (*pažymėti* ☒ arba *įrašyti*)

- Įrašykite bet kokią su įvykiu, susijusią papildomą informaciją (pvz., ligos istorija, alergijos, kraujo spaudimas, vartojami vaistai, nėštumas ir pan.):
- Ar šis atvejis susijęs su kitais apsinuodijimo/mirties atvejais?
☐ Taip ☐ Ne ☐ Nėra informacijos

Jeigu „Taip“ įrašykite visą turimą informaciją apie kitus panašius atvejus (pvz., kiek ir kokių atvejų):

(vadovo pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(rengėjo vardas, pavardė, telefonas)

PASTABA. Formos laukus, kuriems informacijos neturima, palikti neužpildytus.

Pakeitimai:

1.

Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas, Įsakymas

Nr. [T1-88](#), 2016-03-07, paskelbta TAR 2016-03-07, i. k. 2016-04333

Dėl Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento direktoriaus 2011 m. balandžio 20 d. įsakymo Nr. T1-53 „Dėl Keitimosi informacija apie naujas psichoaktyvų efektą sukeliančias medžiagas tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas, Įsakymas

Nr. [T1-235](#), 2017-06-20, paskelbta TAR 2017-06-20, i. k. 2017-10286

Dėl Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento direktoriaus 2011 m. balandžio 20 d. įsakymo Nr. T1-53 „Dėl Keitimosi informacija apie naujas psichoaktyvų efektą sukeliančias medžiagas tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas, Įsakymas

Nr. [T1-6](#), 2020-01-15, paskelbta TAR 2020-01-15, i. k. 2020-00586

Dėl Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento direktoriaus 2011 m. balandžio 20 d. įsakymo Nr. T1-53 „Dėl Keitimosi informacija apie naujas psichoaktyvias medžiagas tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas, Įsakymas

Nr. [T1-137](#), 2020-12-11, paskelbta TAR 2020-12-11, i. k. 2020-27044

Dėl Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento direktoriaus 2011 m. balandžio 20 d. įsakymo Nr. T1-53 „Dėl Keitimosi informacija apie naujas psichoaktyvias medžiagas tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas, Įsakymas

Nr. [T1-8](#), 2023-02-02, paskelbta TAR 2023-02-02, i. k. 2023-01901

Dėl Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento direktoriaus 2011 m. balandžio 20 d. įsakymo Nr. T1-53 „Dėl Keitimosi informacija apie naujas psichoaktyvias medžiagas tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo